Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 06.02.2024
Vår ref: 2023/32078
Deres dato: 08.01.2024
Deres ref: 52300003

NORCONSULT NORGE AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Elin Mangseth, 32266653

Lørenskog - Innspill til varsel om oppstart av detaljregulering for ny vannledning gjennom Haneborgåsen

Vi viser til deres oversendelse datert 8. januar 2024 med varslet oppstart av detaljregulering for ny vannledning gjennom Haneborgåsen i Lørenskog kommune.

Bakgrunn
Det fremgår av varselet at formålet med planarbeidet er å etablere ny vannledning i tunnel eller borehull gjennom Haneborgåsen. Tiltaket skal slutte den indre ringledningen til NRVA og skal sikre tosidighet i vannforsyningen og at nødvendig kapasitet i reservervannsutvekslingen med Oslo kommune oppnås. Det er vurdert flere traséer for vannledningen, og nøyaktig trasé vil avklares seinere i planprosessen. Som en del av planarbeidet skal det gjennomføres et forprosjekt for å vurdere trasé og drivemetode.

Det varslede området er i kommuneplanens arealdel i hovedsak satt av til LNF-formål, men omfatter også areal avsatt til bolig, grønnstruktur og offentlig eller privat tjenesteyting. Det er vurdert at planen utløser krav om konsekvensutredning.

Store deler av planområdet ligger innenfor markagrensa. Vi ga tillatelse til oppstart av planarbeidet i Marka i brev datert 5. oktober 2023.

Statsforvalterens rolle
Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Statsforvalterens innspill
Planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning uten planprogram. Det er temaene naturmangfold, kulturarv og friluftsliv som konsekvensutredes. Vi anser at disse temaene ivaretar vårt innspill ved tillatelse til oppstart av planarbeid i Marka, der vi ba om at følgende momenter tillegges særskilt vekt:

- Konsekvenser for naturmiljøet, herunder for eventuelle rødlistearter og naturtyper som berøres av tiltaket, må minimeres, utredes og vurderes i tråd med naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7 første ledd.

- Rigg- og anleggsområder m.v. bør i størst mulig grad søkes lagt til områder utenfor Marka og koblet opp mot eksisterende veier.

- Alle tiltak må gjennomføres med minst mulig terrengmessige inngrep og landskapsmessig eksponering.

Vi ber om at Miljødirektoratets digitale veileder M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø benyttes i det videre arbeidet.

Vannforvaltning
Ifølge vannforskriften § 4 om miljømål skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Vannforskriften er fulgt opp av regionale vannforvaltningsplaner som setter konkrete miljømål for vannforekomstene.

For nye inngrep, aktiviteter og utslipp må kommunen ta hensyn til vannmiljøet og i tilstrekkelig grad vurdere effekter av planlagte tiltak opp mot fastsatte miljømål. For å ivareta kravet som følger av vannforskriften om miljømål skal det foreligge vurderinger i forbindelse med behandlingen av reguleringsplanen. Det må legges vekt på å hindre avrenning av partikler og annen forurensning, spesielt nitrogenforbindelser, til nærliggende vassdrag.

Masseforvaltning
Det er registrert flere fremmede arter innenfor planområdet. Vi minner om at flytting av løsmasser er en av de hyppigste årsakene til spredning av fremmede organismer. For å unngå spredning av fremmede arter forutsetter vi at det i størst mulig grad benyttes stedegne masser og at eventuelle overskuddsmasser håndteres forsvarlig.

Alle overskuddsmasser defineres som næringsavfall, uavhengig av om massene er å anse som forurenset eller ikke, og forurensningsloven stiller krav til håndtering av slike masser.
I henhold til forurensingsloven skal avfall tas hånd om slik at det blir minst mulig til skade og ulempe. Det skal gjenvinnes, fortrinnsvis ved at det forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes, med mindre gjenvinning ikke er berettiget ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurshensyn og økonomiske forhold. Vi viser til Miljødirektoratets veileder M-1243 Disponering av jord og stein som ikke er forurenset.

Videre må massehåndteringsplanen sikre forsvarlig håndtering av eventuelle forurensede masser og sprengsteinmasser, samt sikre at ikke plastfiberrester i sprengstein spres i naturen.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018).
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994).

Ellers viser vi til Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2024 og til overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde. Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og Miljøstatus.

Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Torgeir Fagersand
seniorrådgiver
Klima- og miljøvernavdelingen

Elin Mangseth
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

LØRENSKOG KOMMUNE	Postboks 304	1471	LØRENSKOG
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Mattilsynet	Felles postmottak, Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL

AKERSHUS
FYLKESKOMMUNE

NORCONSULT NORGE AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Vår ref.: 2024/12650-2 Deres ref.: 52300003 Dato: 06.02.2024

Lørenskog kommune - Detaljreguleringsplan - Haneboråsen - gbnr 107/4 m.fl. - uttalelse til varsel om oppstart

Det vises til oversendelse datert 8. januar 2024 av varsel om igangsatt reguleringsarbeid i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8.

Bakgrunn

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA) varsler oppstart av arbeid med ny vannledning gjennom Haneborgåsen. Formålet er å legge til rette for ny hovedvannledning i tunnel/borehull til indre ringledning til NRVA, for å sikre redundans/tosidighet i vannforsyningen og for å oppnå nødvendig kapasitet i reservevannsdekning med Oslo kommune, i forhold til pålegg fra Mattilsynet. Planområdet er på cirka 1100 dekar.

Det ses på alternative plasseringer for tunnelløsning samt at det vurderes ulike drivemetoder; styrt boring, mikrotunnel og konvensjonelt drevet tunnel. Alternativ B vil være en tunnelløsning med lengde cirka 1600-2000 meter i tunnel og cirka 300 meter i grøft, og alternativ C vil være cirka 300 meter i grøft, samt 800 m x 2 gjennom grovhull i berg.

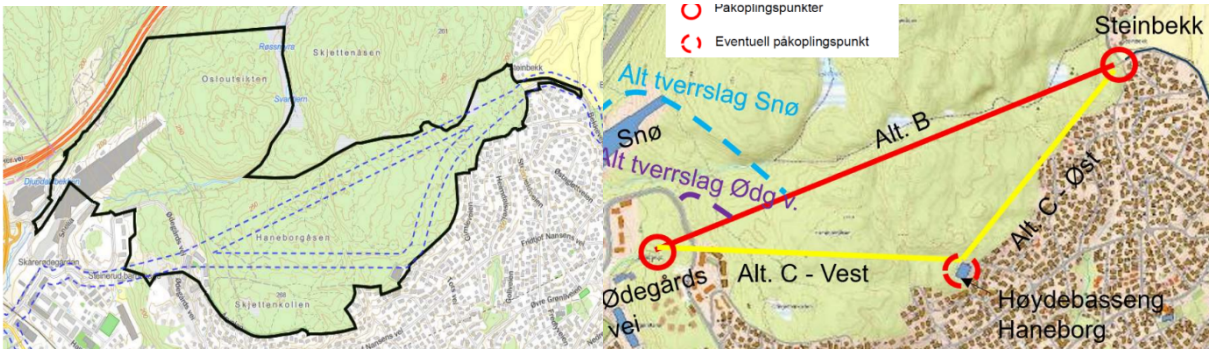

Området er hovedsakelig avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål (LNF), grønnstruktur, boligbebyggelse, idrettsanlegg og sentrumsformål i kommuneplanens arealdel, og store deler av området ligger innenfor markagrensa. Markalovens § 7 unntak for tiltak i kommunale eller statlige planer punkt 4 åpner for offentlige infrastrukturanlegg (f.eks. vannforsyningssystem).

PKKM plan
Postadresse: Postboks 1200 Sentrum, 0107 OSLO
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 22 05 50 00
E-post: post@afk.no
Internett: www.afk.no
Org.nr.: 930580783

Deler av planområdet omfattes også av sikringssone VA-anlegg (H190_3) og båndleggingssone for kulturminner-Haneborgåsen (H730_2) i kommuneplanen.

Planforslaget er vurdert på bakgrunn av fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern og prosessmyndighet etter vannforskriften. Akershus fylkeskommune har følgende merknader:

Planfaglige vurderinger

MEDVIRKNING

Plan- og bygningsloven legger vekt på medvirkning. Spesielt gjelder det grupper som ofte faller utenfor planprosessen. For å sikre reell medvirkning er det viktig at disse gruppene blir involvert tidligst mulig i planprosessen.

Fylkeskommunen oppfordrer kommunen til å ta et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging samt brukere av planområdet. Ettersom tiltaket skal gjennomføres i marka, er det positivt at forslagsstiller ser viktigheten av å engasjere organisasjoner i friluftsliv, marka og naturvern tidlig i planprosessen, slik at bruk av området kan pågå forslag under gjennomføring av planarbeidet.

PLANPROSESS

Planen utløser konsekvensutredning ettersom planen kan gi vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Blant annet skal grunnforhold, naturmangfold, friluftsliv, kulturminner, anleggsgjennomføring og driftsforhold utredes, og vil ha en påvirkning på endelig plassering av trasé. Det anses at temaene som er foreslått er godt dekkende for tiltakets påvirkning.

VANNFORVALTNING

Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027 har fastsatt mål for vannmiljøet i alle vannforekomstene i vannregionen. Vi forutsetter at det gjøres en konkret vurdering av om tiltaket vil kunne påvirke fastsatte miljømål, jf. §4 i vannforskriften og den regionale vannforvaltningsplanen. Dette gjelder både kryssing av bekk og arbeid i myr som drenerer ut til vannforekomst. Dersom tiltaket vil kunne påvirke måloppnåelsen må det gjøres en egen vurdering etter vannforskriftens §12 om ny aktivitet eller nye inngrep. I denne sammenheng ønsker vi å vise til «*Nye presiseringer om bruk av vannforskriftens §12*», gitt av klima- og miljødepartementet i brev datert 12. juli 2021.

Tiltaket kan medføre til endring i hydrologi (f.eks. senkning av grunnvannsnivå som kan påvirke bekken). Det skal gjennomføres en vurdering av virkninger på ferskvannsbiologi. I planinitiativet påpekes det at dersom det blir endringer i planen som fører til direkte inngrep i kantvegetasjonen og bekken må det gjøres en vurdering av virkninger for naturverdiene i bekken, og det må utarbeides en søknad om fysiske tiltak i vassdrag og en vurdering av vannressursloven § 11 om kantvegetasjon.

Tiltak som medfører inngrep i vassdrag må behandles etter *Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag* så fremt slike tiltakene ikke er konsesjonspliktige etter vannressursloven. De planlagte tiltakene trenger dermed først en vurdering av NVE om konsesjonspliktighet. Tiltak som vurderes å ikke være konsesjonspliktige, skal vurderes etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Fylkeskommunen er myndighet etter nevnte forskrift på strekninger hvor det ikke er anadrom laksefisk eller kreps. Statsforvalteren har ansvar for saksbehandling av tiltak på strekninger som fører anadrom laksefisk eller kreps. Det forventes at kommunen tar kontakt for evt. saksbehandling etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag med rett instans.

KRITISK INFRASTRUKTUR

God kapasitet og et fungerende vannforsyningssystem og rent vann er viktig for trygg og moderne samfunnsutvikling. Planinitiativet har dermed en viktig samfunnsnyttig funksjon ved at det sikrer fremtidig vannforsyning og bedre vannkvalitet i kommunen.

MASSEFORVALTNING

Planen vil gi et masseoverskudd på mellom 800-40 000 pfm^3, avhengig av borremetode som velges. Regional plan for masseforvaltning i Akershus inneholder retningslinjer som skal bidra til en mer langsiktig og helhetlig masseforvaltning i fylket. Det skal, som påpekt i planinitiativet, vurderes om massene kan gjenbrukes, istedenfor at det kjøres inn eksterne masser. Det forutsettes at retningslinjene for håndtering av masser legges til grunn i det videre arbeidet.

Til grunn for vurdering av egnethet og konsekvenser ved mottak av overskuddsmasser, forventer fylkeskommunen bruk av kriteriene som er vedlagt regional plan for masseforvaltning i Akershus.

DYRKA MARK

Ivaretagelse av dyrka mark er viktig for matsikkerheten. Det nasjonale målet, som ble forsterket i 2023, tilsier at omdisponering ikke skal overstige 2000 dekar per år. Jordvern prioriteres også av Akershus fylkeskommune.

Planområdet består hovedsakelig av barskog med middels og lav bonitet, og det er usikkert om planforslaget vil berøre matjord. Det vil i så fall utarbeides en matjordplan, noe fylkeskommunen anser som positivt. Vi ber om at arbeidet gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minimalt med dyrka mark og matjord blir berørt.

BEVARING AV TRÆR

Vannledningen vil ligge innenfor et større sammenhengende skogsområde som er regulert av Markaloven. Fylkeskommunen anbefaler at plassering av vannledning tilpasses, så godt det er mulig, eksisterende trær. Det bør vurderes å kartlegge trær og forby unødvendig tiltak i

trærnes rotsone, og nedfelle tydelige bestemmelser om størrelse på buffersone rundt store trær.

NATURFARE

Arealplanlegging som tar hensyn til flom- og skredfare er det viktigste virkemidlet for å forebygge tap og skader fra disse naturfarene. Kommunen har et generelt ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Plan- og bygningsloven pålegger kommunen å forebygge risiko gjennom sin rolle som kommunal planmyndighet. Utbygging må i størst mulig grad styres utenom fareområder. Der dette ikke er praktisk mulig, må det fastsettes hensynssoner med bestemmelser som ivaretar sikkerheten i samsvar med sikkerhetskravene i byggteknisk forskrift (TEK17). Private planleggere og kommunene må utrede flom- og skredfare som en del av ROS-analysen, og innhente sakkyndig bistand når dette er nødvendig. NVEs retningslinjer «Flaum- og skredfare i arealplanar» beskriver hvordan dette bør gjøres.

Områdestabilitet skal vurderes og utføres etter NVE-veileder 1/2019 «Sikkerhet mot kvikkleireskred». Fylkeskommunen forventer at kommunen som ansvarlig planmyndighet påser at eventuelle farer er kartlagt, vurdert og tatt tilstrekkelig hensyn til.

FRILUFTSLIV

Nesten hele planområdet ligger innenfor et større sammenhengende friluftslivsområde som er regulert av Markaloven. Det blir avgjørende med en grundig konsekvensutredning med hensyn til friluftslivsinteresser i området. Lørenskog og Lillestrøm kommuner har pågående arbeider med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Resultatene er enda ikke synlig på kart i naturbase, men tiltakshaver må ta dette med i konsekvensutredningen.

Fylkeskommunen vurderer at Gjelleråsmarka, inkludert Haneborgåsen er et regionalt viktig friluftslivsområde for en stor befolkning på tvers av kommunegrenser, og som svært viktig nærturområde for befolkningen i Lørenskog og Lillestrøm.

Det er et stort nettverk av både skiltede og merkede og ikke tilrettelagte turstier i områder. Det er svært viktig at tiltaket med ny vannledning ikke bidrar til unødige inngrep i det sammenhengende turområdet.

Innfallsporter til marka med stier og turveier må ivaretas. Det vil si at inngrep som blir synlige over bakken må unngå å skape barrierer for adkomster til marka eller bryte av eksisterende turstier. Fylkeskommunen ber om at det i stor grad prioriteres type boring som gir minst behov for anlegg over bakken, som for eksempel adkomst til tunnelen med tverrsnitt, driftsveier og lignende, slik at området fortsatt fremstår som mest mulig sammenhengende og uberørt naturområde.

I anleggsfasen må det prioriteres god informasjon med skilting og merking til de som ferdes i området om prosjektet og alternative ferdselstraseer.

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Det er kjent flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet. Langs Haneborgåsen er det registrert et sammenhengende fredet kulturminneområde med kulturminne-id 21768, 70101, 70116, 76326, 76341, 79896, 79898, 79900, 114573 og 114581 over flere år av ulike registranter. Samlet registrerte fredete kulturminner utgjør 12 gravrøyser og et veifar. Kulturminneområdet er regulert til H730_2, båndleggingssone, i Kommuneplanens arealdel.

Planarbeidet må videreføre reguleringen av kulturminneområdet til H730 båndleggingssone i detaljreguleringen.

Potensialet for funn av ukjente automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet

Det har ikke blitt gjennomført systematiske arkeologiske registreringer i hoveddelen av planområdet, foruten områdene som er detaljregulert i forbindelse med reguleringsprosesser for Lørenskog vinterpark og Ødegården. Selv innenfor det fredete kulturminneområdet er det ikke gjennomført systematiske registreringer, men kun målrettede undersøkelser i forbindelse med arbeidet med økonomisk kartverk, skogsbrukstaksering og formidlingstiltak. Forholdet til automatisk fredete kulturminner er således ikke avklart etter kulturminnelovens § 9 i hoveddelen av planområdet.

Planområdet har tilknytning til gårdene gbnr. 106 Skårer Ødegården og gbnr. 107 Haneborg. Haneborg er kjent i skriftlige kilder fra middelalderen, mens Skårer Ødegården først opptrer i skriftlige kilder i 1666. Skårer Ødegården antas allikevel å ha tilhørt den kjente middelaldergården gbnr. 101 Skårer. Begge disse gårdene har sannsynligvis en opprinnelse i jernalderen.

De kjente gravrøysene i planområdet, det fredete veifaret og gammel gårdstradisjon er viktige lokaliseringsfaktorer for å gjøre funn av flere automatisk fredete kulturminner. Ut fra områdets topografi er det størst potensiale for å avdekke flere gravminner, rester etter veifar eller utmarksminner som f.eks. spor etter fangst eller kullproduksjon.

Akershus fylkeskommune krever på bakgrunn av dette en arkeologisk registrering av planområdet, jf. kulturminneloven § 9 – undersøkelsesplikten, før det kan gis en endelig uttalelse i saken. En arkeologisk registrering er et søk etter uregistrerte automatisk fredete kulturminner, og kostnadene betales av tiltakshaver, jf. kulturminneloven § 10. Kravet om registrering omfatter hele planområdet, ikke bare områder hvor det er planlagt tiltak.

Den arkeologiske registreringen vil bli gjennomført med metoden overflatesøk. Denne metoden består av å systematisk gå gjennom planområdet og se etter automatisk fredete kulturminner som er synlige på overflaten. Metoden medfører ingen inngrep i terrenget, men kan innebære noe graving med spade for å avklare strukturer.

Alle automatisk fredete kulturminner vil bli målt inn av fylkeskommunen. Den arkeologiske registreringen vil bli sammenfattet i en rapport.

Videre saksgang

Dersom det under registreringen blir gjort omfattende arkeologiske funn, bør en forsøke å ivareta disse gjennom bruk av hensynssoner og bestemmelser i reguleringsplanen. Hvis tiltakshaver ønsker å utnytte arealet der det ligger fredete kulturminner, må tiltakshaver søke fylkeskommunen om dispensasjon fra kulturminneloven. Dersom planen godkjennes, skjer dette vanligvis under forutsetning av at det foretas en arkeologisk utgravning før planen realiseres. I de fleste tilfeller vil utgifter til arkeologisk utgravning bæres av tiltakshaver, jf. kulturminnelovens § 10.

Dersom det gjøres funn av automatisk fredete kulturminner av et begrenset omfang, vil fylkeskommunen kunne foreta en utgravning av disse i forbindelse med registreringen, dersom planen er i konflikt med disse.

Omfang og budsjett for arkeologisk registrering

Utgifter til arkeologisk registrering vil bli belastet tiltakshaver, jf. kulturminnelovens § 10.

Det varslede planområdet er ca. 1100 daa. Feltarbeidet estimeres til inntil 17 dagsverk for fylkeskommunens arkeolog. Det settes i tillegg av 5 dagsverk til forarbeid, og etterarbeid/rapport. Dersom arbeidet tar kortere tid og/eller det sendes inn færre dateringsprøver enn beregnet, vil kostnaden bli redusert.

Budsjettet er utarbeidet i henhold til Riksantikvarens retningslinjer for budsjettering og gjennomføring av arkeologiske registreringer.

Fylkeskommunens beslutning om omfanget av undersøkelsene er ikke et enkeltvedtak, og kan dermed ikke påklages. Tiltakshaver kan likevel be Riksantikvaren vurdere rimeligheten i omfanget av undersøkelsene.

Arkeologiske registreringer krever at det er snø- og frostfritt, og utføres ikke om vinteren. Tiltakshaver må melde fra om eventuelle endringer av planområdet eller annet som kan påvirke kostnadsoverslaget. Vesentlige, uforutsette forhold – som manglende tilgang til deler av planområdet eller frost og snø – kan gjøre det nødvendig å foreta budsjettjusteringer.

Tiltakshaver må bestille arkeologiske registreringer

Vi ber tiltakshaver vurdere vedlagte kostnadsoverslag på inntil kr. 206.144 (2023-priser og satser). En eventuell bestilling skjer skriftlig til bestillingfeltarkeologi@afk.no. Bestillingen skal opplyse om tiltakshavers fakturaadresse.

Tiltakshaver må selv avtale tidspunkt og nærmere vilkår for registreringen med feltkoordinator Linn Marksten, på mobil 976 41 826 eller e-post bestillingfeltarkeologi@afk.no. Da det er stor pågang, spesielt på høsten, bør bestilling gjøres i god tid for å sikre fremdriften i planarbeidet.

Avdeling for samferdselsplanlegging og forvaltning og kulturarv nyere tids kulturminner har vurdert planforslaget, og har ingen merknader.

Fylkeskommunen forbeholder seg retten å komme med ytterligere merknader ved offentlig ettersyn.

Vennlig hilsen

Charlott Sandor Johansen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 § 9 Haneborgåsen - budsjett

Kopi til:
LØRENSKOG KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
STATENS VEGVESEN
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
MATTILSYNET

Saksbehandlere:

Planfaglige vurderinger:	Charlott Sandor Johansen
Samferdsel:	Torhild Sletten
Automatisk fredete kulturminner:	Geir Strandberg Sørgård
Nyere tids kulturmiljø:	Peder Figenbaum
Friluftsliv:	Ingvild Kavli

Budsjett arkeologisk registrering

Akershus fylkeskommune

Saksnr.	2024/12650	Saksbeh.:	Geir Strandberg Sørgård		
Prosjektnr.				Dato:	31.01.2024
Sted/ gård, kommune	Haneborgåsen, Lørenskog kommune				
Tiltakshaver	Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS				
Adresse	firmapost@nrva.no				

LØNNSKOSTNADER					sos.utg.		
timekostnader	timer	à kr	direkte lønn		40 %		sum
Forarbeid	7,5	kr 380,20	kr	2 852	kr 1 141	kr	3 992
Delsum	*8*		*kr*	*2 852*	kr 1 141	*kr*	*3 992*
Feltarbeid	127,5	kr 380,20	kr	48 476	kr 19 390	kr	67 866
Delsum	*128*		*kr*	*48 476*	kr 19 390	*kr*	*67 866*
Etterarbeid	30	kr 380,20	kr	11 406	kr 4 562	kr	15 968
Delsum	*30*		*kr*	*11 406*	kr 4 562	*kr*	*15 968*
Sum lønnskostnader	165		kr	62 733	kr 25 093	**kr**	**87 826**

Indirekte kostnader	60 % av timekostnader	**kr**	**52 696**

DRIFTSKOSTNADER	antall	à kr		
Kost	17	kr 342,00	kr	5 814
Losji				
Reiseutlegg				
Leiebil el. tilsvarende	850 pr. dag + 2,50 pr km (28 km) + bom (79,20 kr)		kr	16 986
Sum reise, kost og losji			kr	22 800
Forbruksmateriell og utstyr	(10 %)		kr	14 052
Sum driftskostnader			**kr**	**36 853**

KJØP AV TJENESTER			
Gravemaskin			
Annet teknisk utstyr			
Delsum			
Naturvitenskapelige analyser			
14C	3 x 7000 kr	kr	21 000
annet	5 x vedartsprøve (500 kr pr stykk)	kr	2 500
Delsum naturvitenskap		*kr*	*23 500*
Andre konsulenttjenster			
Sum kjøp av tjenester		**kr**	**23 500**

Håndtering av funn, prøver og dokumentasjonsmateriale (inntil 10 % av lønnskostnader)				
Kulturhistorisk museum		6 %	kr	5 270

SUM BUDSJETT (maksimum)	**kr**	**206 144**

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

NORCONSULT NORGE AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Vår dato: 09.02.2024
Vår ref.: 202400918-2 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.: 52300003

Saksbehandler: Andreas Skullerud/ 22959703/asku@nve.no

NVEs innspill - Varsel om oppstart - Ny vannledning gjennom Haneborgåsen - Lørenskog kommune

Vi viser til brev datert 08.01.2024. Saken gjelder varsel om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen. Formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for anlegging av ny vannledning for å slutte den indre ringledningen til NRVA, både for å sikre redundans/tosidighet i vannforsyningen og for å oppnå nødvendig kapasitet i reservevannsutvekslingen med Oslo kommune.

Vi beklager at vårt innspill kommer etter høringsfristens utløp.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete innspill

Tunnelprosjektet er fortsatt inne i en tidlig fase. Detaljer om anleggsgjennomførelse mv. er derfor ikke klarlagt på nåværende tidspunkt. Det fremgår av planinitiativet at tiltakets virkninger overfor allmenne interesser vil utredes nærmere i planprosessen, herunder hydrogeologiske forhold. Planinitiativet er utarbeidet av Norconsult, jf. dokument 52300003-005 (versjon E01, datert 02.06.2023).

Vannressursloven (vrl.) § 45 sier blant annet at «Ingen må iverksette grunnvanntiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser uten konsesjon fra vassdragsmyndigheten». Hvorvidt tiltaket utgjør nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser må vurderes konkret og ligger til tiltakshaver i førsteinstans. Dersom det oppstår tvil, gir vrl. § 45 andre ledd tiltakshaver mulighet for å begjære NVE om

særskilt avgjørelse av konsesjonsplikten. Dersom denne muligheten benyttes er det viktig at det fremgår tydelig i oversendelsen (begjæringen) at det ønskes konsesjonspliktvurdering i medhold av vrl. § 45 andre ledd. Konsesjonspliktvurdering er en prosess som kan ta noe tid. Det er derfor lurt å få avklart alle hensyn vedrørende vannressursloven så tidlig som mulig i prosjektet.

Vi viser i denne sammenheng til at tiltaksområdet ligger innenfor verneplan for Oslovassdragene. Vi merker oss at verneplanen ikke er listet opp blant gjeldende retningslinjer i planinitiativets delkapittel 8.4. Verneplanen innebærer at det må legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene i forbindelse med planarbeidet og vurderinger om eventuell konsesjonsplikt etter vannressursloven. Nærmere føringer for hvordan dette konkret bør håndteres i planarbeidet finner dere i de Rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag.

Dersom planen inneholder tilstrekkelig utredninger av tiltakets virkninger for allmenne interesser, og eventuelle avbøtende tiltak for å begrense skadevirkningene, vil forholdene ligge godt til rette for at saken kan samordnes etter vannressursloven § 20 første ledd bokstav d. Forutsetningen for slik samordning er imidlertid at tiltaket er vurdert konsesjonspliktig.

Vi minner også om det generelle forvalteransvaret og aktsomhetsplikten i vrl. § 43a.

Generelle råd
For å få en fullstendig oversikt over hvordan dere kan ta hensyn til våre tema i reguleringsplanen anbefaler vi dere å bruke våre internettsider for arealplanlegging. Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå. Vi vil særlig vise til Kartbasert veileder for reguleringsplan. Veilederen leder dere gjennom alle våre fagområde, og gir dere verktøy og innspill til planarbeidet. Den som utarbeider planen, har ansvar for at disse interessene blir vurdert i planarbeidet.

NVEs oppfølging av planarbeidet
Dersom planen berører NVEs saksområder, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt planer som sendes på høring til NVE. Vi ber om at alle plandokument blir sendt elektronisk til NVE.

NVE prioriterer å gi innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Etter en faglig prioritering gir vi bistand til de kommunene som har størst behov.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Andreas Skullerud
Rådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:
NORCONSULT NORGE AS

Kopimottakere:
Lørenskog kommune
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Akershus fylkeskommune

Norconsult Norge AS
Skansen 2E
2670 Otta

v/Line Bråå Bergum

Deres ref: 52300003
Vår ref: 2024/6163
Dato: 05.02.2024
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

INNSPILL TIL OPPSTART AV PLANARBEID FOR NY VANNLEDNING GJENNOM HANEBORGÅSEN

Vi viser til deres brev med varsel om oppstart av reguleringsplan for ny vannledning for Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA) datert 8. januar 2024.

Mattilsynets rolle
Mattilsynet er statlig sektormyndighet for drikkevann med ansvar for å ta vare på nasjonale og regionale føringer i plansaker som kan påvirke drikkevann. Føringer for dette er blant annet gitt i nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, nasjonale mål for vann og helse, matloven med drikkevannsforskriften og forskrift om rammer for vannforvaltningen.

Formål
Formålet med planen er å legge til rette for ny vannledning som skal fullføre den indre ringledningen til NRVA, både for å sikre tosidighet i vannforsyningen og for å oppnå nødvendig kapasitet i reservevannsutvekslingen med Oslo kommune.

Innspill
Drikkevann
NRVA, som leverer drikkevann til befolkningen på nedre Romerike, har ikke en fullgod reservevannforsyning. Planlagte ledning gjennom Haneborgåsen er et viktig bidrag for å sikre leveringssikkerheten av drikkevann til kommunene på Romerike. Det er viktig at denne vannforsyningen er tilstrekkelig dimensjonert til å kunne levere tilstrekkelige mengder med drikkevann for å kunne ivareta leveringssikkerheten i området. Mattilsynet er positiv til at arbeidet med å sikre drikkevann til eierkommunene til NRVA på nedre Romerike kommer i gang.

Vi ser at det er to alternativer for ledningstrase, hvor det ene alternativet legger opp til en tilkobling til Lørenskog kommunes ledningsnett. I referatet til oppstartsmøtet er det oppgitt at kommunalteknikk i Lørenskog kommune, av hensyn til vannforsyningen til kommunen ønsker at ledningen skal tilkobles kommunens ledningsnett. Kommunalteknikk representerer vannverkseier i Lørenskog kommune, og deres uttalelse bør vektlegges i videre behandling av plansaken.

Planter
Vi vil minne om at i forvaltning av jordressurser og under anleggsarbeid ser vi det som viktig at det finnes reguleringer for å unngå spredning av alvorlige planteskadegjørere og floghavre som kan

Mattilsynet
Seksjon planter, fôr og innsatsvarer
Stor-Oslo

Saksbehandler: Arne Sigurd Brørs
Tlf: 22400000
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

forekomme i landbruksarealer (jf. § 4 i forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere og forskrift om floghavre). Slik smitte kan spres både med jordmasser, med anleggsmaskiner med jord, og med frø og andre planterester.

Spredning og etablering av regulerte planteskadegjørere i nye områder og arealer kan føre til store både individuelle og samfunnsøkonomiske konsekvenser i form av krav til bekjempelse, båndlegging og restriksjoner. Det er derfor viktig at planarbeidet for berørte jordarealer (som har vært eller er under dyrking) også inkluderer nødvendige risikovurderinger, undersøkelser og tiltak for å hindre spredning av regulerte planteskadegjørere og floghavre (generell aktsomhetsplikt etter matloven § 18).

I noen situasjoner kan det være nødvendig å ta ut prøver av jorda i berørte eiendommer. Dette vil avhenge av om smittestatus er ukjent og hva jorda skal brukes til. Mattilsynet kan kontaktes for å få informasjon om status av ulike skadegjørere, inkludert floghavre og hvilke vilkår som gleder og hvilke tiltak som må iverksettes.

Med hilsen

Arne Sigurd Brørs
seniorinspektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Kopi til
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN Postboks 325 1502 MOSS

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Dokumentdato	Vår referanse
10.01.2024	2024/87 70200906
Vår saksbehandler	**Deres dato**	**Deres referanse**
Stine Ermesjø		52300003

NORCONSULT NORGE AS
Att.Line Bråå Bergum
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Automatisk tilbakemelding - Varsel om oppstart av planarbeid - Ny vannledning gjennom Haneborgåsen - Lørenskog kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor automatisk ut dette generelle svaret på slike saker.

Det er Statsforvalteren som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Statsforvalteren har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tuneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Statsforvalterens oppfølging. DSB samarbeider med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.

Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Dersom plansaken gjelder areal knyttet til etablert storulykkevirksomhet eller areal hvor det planlegges etablering av anlegg som sikkert eller muligens vil bli storulykkeanlegg, bes det også om at høringen sendes DSB på nytt. Det må fremgå av oversendelsen at saken gjelder plansak knyttet til anlegg omfattet av storulykkeforskriften.

Vi viser til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Med hilsen
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arkiv

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Postadresse
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 Tønsberg

Besøksadresse
Rambergveien 9, 3115 Tønsberg

Telefon
33 41 25 00

Organisasjonsnummer
974 760 983

E-post
Postmottak@dsb.no

Internett
www.dsb.no

Elvia

Deres dato
20204-01-08

Vår dato
2024-01-25

Deres referanse
52300003

Vår referanse
S227248

Vår saksbehandler
SVEHEL

Norconsult Norge AS, v/Line Bråå Bergum
line.brana.bergum@norconsult.com

Kopi til

Uttalelse til varsel om oppstart av detaljregulering for ny vannledning gjennom Haneborgåsen i Lørenskog

Elvia AS («Elvia») viser til ny vannledning gjennom Haneborgåsen i Lørenskog kommune. Høringsfristen er 07.01.2024 og uttalelsen er dermed innen fristen.

Elvia har etter energiloven anleggs- og områdekonsesjon i Lørenskog kommune. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømnettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett).

I det følgende vil Elvia redegjøre for hvilke elektriske anlegg som er etablert innenfor planområdet.

Elektriske anlegg i planområdet

Elvia har elektriske anlegg i det aktuelle planområdet som vist på vedlagt kart. Planforslaget må ta høyde for og hensyn til de anlegg som det er nødvendig for nettselskapet å drifte og etablere. Det er også viktig at det ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til nettselskapet sine anlegg.

Anlegg etablert etter anleggskonsesjon (regionalnett, opp til og med 132 kV)

Anlegg med spenning fra 66 kV til og med 132 kV inngår i regionalnettet for elektrisk energi og er bygget i medhold av anleggskonsesjon gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Kraftledninger og kabelanlegg bygget etter anleggskonsesjon er i hovedsak unntatt fra Plan- og bygningsloven. For disse kan det derfor ikke vedtas planbestemmelser eller vilkår som del av reguleringsplan for andre tema.

Eksisterende regionalnett kraftledning (opp til og med 132 kV)

Kraftledninger bygget etter anleggskonsesjon er i hovedsak unntatt fra plan- og bygningsloven.

Elvia har kraftledning innenfor planområdet som det må tas hensyn til. Kraftledningen har byggeforbudsbelter som innebærer restriksjoner for arealbruken. Byggeforbudsbeltet langs den aktuelle kraftledningen er totalt 20 meter, det vil si 10 meter målt horisontalt til hver side fra senter av ledningen

(traséen). Nettselskapet ber om at traséen med byggeforbudsbeltet registreres i planen som en hensynssone (faresone) med kode 370 – høyspenningsanlegg jf. vedlegg II til kart- og planforskriften.

Ved bygging i nærheten av luftledninger, gjøres det oppmerksom på at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom hvilken avstand som er nødvendig for å komme under anbefalt utredningsgrense for magnetfelt og gjeldende byggeforbudsbelte.

Det må ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører oppfylling av terrenget som fører til redusert høyde opp til luftledningen.

Kraftledningen har restriksjoner som beskrevet i vedlagt skriv.

Oversikt over Elvia sine kraftledninger finnes også via WebApp:
https://elvia.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=32281a9fee024a7c9c5a9f76cfb716a7

Eksisterende regionalnett kabelanlegg (opp til og med 132 kV)
Elvia har regionalnett kabelanlegg innenfor planområdet som det må tas hensyn til. For kabelanlegg kan det normalt iverksettes tiltak (inkludert planting av trær) så nært inntil kabelgrøften som 2 meter målt horisontalt fra kabelgrøftens ytterkant. Det er imidlertid viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke hindres, og det må ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler.

Vedlagt kart viser kun omtrentlig plassering av kabelanlegget i terrenget. For å få lokalisert kabelens nøyaktige plassering i terrenget, må det bestilles kabelpåvisning. Forespørsel om kabelpåvisning rettes til Geomatikk, tlf: 915 09 146.

Kabelanlegget har restriksjoner som beskrevet i vedlagt skriv.

For anlegg etablert etter anleggskonsesjon gjelder følgende:
Planlagt tiltak som kommer i konflikt med elektriske anlegg må ta hensyn til det elektriske anlegget. Elvia oppstiller en del vilkår for at eventuelle omlegginger av nevnte anlegg skal kunne gjennomføres.

- Eventuelle nye kabler eller luftledninger som skal erstatte eksisterende anlegg, må minimum ha overføringskapasitet som tilsvarer den kapasiteten anlegget har i dag.

- Eventuelle ønsker om omlegging av eksisterende anlegg må meldes inn til Elvia i god tid før omleggingen ønskes utført. Omlegging er en tidkrevende prosess, og bør tas hensyn til ved utarbeidelse av eventuelle bestemmelser om særskilt rekkefølge for gjennomføring av de enkelte tiltakene i planen.

- Dersom tiltak skal gjøres på den aktuelle luftledning eller kabelanlegg, må det påregnes at det kan bli nødvendig å stille krav om tider på året som utkobling må være avgrenset til og hvor lenge anlegget kan være utkoblet. Dette begrunnes med behovet for kontinuerlig forsyning av strøm til kundene, jfr. også leveringsplikten i energiloven § 3-3.

- Omlegging av anlegg med spenning høyere enn 24 kV fordrer at Elvia søker NVE om endringer i de respektive anleggskonsesjonene for anleggene. Endring i anleggskonsesjon forutsetter blant annet at det finnes ekstern evne og vilje til full kostnadsdekning, slik at nettkundene ikke belastes omleggingen. Dette betyr at nettselskapet vil kreve full kostnadsdekning for omlegging. Utfallet av en konsesjonsbehandling kan ikke forskutteres, men prosessen tar normalt flere måneder.

Anlegg etablert etter områdekonsesjon (distribusjonsnett, opp til og med 22 kV)

Anlegg med spenning til og med 22 kV inngår i distribusjonsnettet for elektrisk energi og er bygget i medhold av områdekonsesjon

Eksisterende lavspent kabelanlegg (opp til og med 1000 V)

Elvia har lavspent kabelanlegg innenfor planområdet som vi ber om at det blir tatt hensyn til. Normalt kan det iverksettes tiltak (inkludert planting av trær) så nært inntil kabelgrøften som 1 meter målt horisontalt fra kabelgrøftens ytterkant. Det er imidlertid viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke hindres, og det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler.

Eksisterende høyspent kabelanlegg (opp til og med 22 kV)

Elvia har høyspent kabelanlegg innenfor planområdet som vi ber om at det blir tatt hensyn til. Normalt kan det iverksettes tiltak (inkludert planting av trær) så nært inntil kabelgrøften som 1 meter målt horisontalt fra kabelgrøftens ytterkant. Det er imidlertid viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke hindres, og det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler.

Vedlagt kart viser kun omtrentlig plassering av anlegget i terrenget. For å få lokalisert kabelens nøyaktige plassering i terrenget, må det bestilles kabelpåvisning. Forespørsel om kabelpåvisning rettes til Geomatikk, tlf: 915 09 146.

Andre forhold

Kostnader med tiltak i strømnettet og omlegging/flytting

Den eller de som utløser tiltak i strømforsyningsnettet, både flytting, nyanlegg og forsterkning, må som hovedregel dekke kostnadene med tiltaket. Kostnadene inkluderer eventuelle kostnader til erverv av nye stedsevarige (evigvarende) bruksrettigheter.

Det er viktig at det planlegges slik at ny bebyggelse og anlegg ikke kommer i konflikt med nettselskapet sine anlegg, dette gjelder særlig høyspenningsanlegg. Dersom planen forutsetter at eksisterende elektrisk nett må flyttes eller legges om, må det settes av arealer til nye traseer og/eller nettstasjon(er). Nye traseer må gis rettigheter med minst like gode vilkår som det nettselskapet har til de eksisterende traséene/nettstasjonene.

Vedlagt kart

Vedlagt kart kan brukes under følgende forutsetninger:

- Brukes kun som underlag for forespurt planarbeid
- Bør slettes etter bruk - husk at nettet endrer seg kontinuerlig
- Må ikke oversendes andre utenforstående uten netteiers samtykke eller offentliggjøres

Inntegning på plankart

Nettselskapet gjør oppmerksom på at spenningsnivået for ledningsanleggene ikke må påføres i planen, herunder plankartet. Vedlagt kart er følgelig unntatt offentlighet. Kraftledninger skal på kart ha en enhetlig utforming, uavhengig av spenningsnivå og eventuelle fysiske forskjeller. Parallelle ledninger som går i samme trasé, skal tegnes som én ledning. Kabler under bakken tegnes ikke inn på kartet. Selskapet viser i denne sammenheng til Forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (beredskapsforskriften) § 6-2, og NVEs Veiledning til forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen, pkt. 6.2.9.

Avsluttende kommentar

Dersom det skulle være noen spørsmål til uttalelsen ber vi om at disse rettes skriftlig.

Alle tekniske spørsmål må rettes til firmapost@elvia.no da disse skal behandles av en annen avdeling i Elvia.

Med vennlig hilsen
Elvia AS

Sveinung Hellerud
Avdeling Rettigheter

sveinung.hellerud@elvia.no

Vedlegg:

- Kartutsnitt
- Restriksjonsskriv kraftledning
- Restriksjonsskriv kabelanlegg

Elvia

INFORMASJON

Generelle restriksjoner som til enhver tid skal etterkommes ved eksterne enheters aktiviteter i nærheten av regionalnett / sentralnett kabler

- **Regionalnett / sentralnett kabler** har et byggeforbudsbelte på 2 meter ut til hver side for kablenes ytterkant.

- Aktivitet som krever at kablene må avdekkes, skal på forhånd godkjennes av en representant for Elvia. Ved slike tilfeller kan Elvia påberope seg retten til å kreve iverksettelse av nødvendige tiltak for å ivareta kablenes sikkerhet. Elvia sin driftsentral bestemmer til enhver tid når det kan tillates utkobling av strømmen i kabelnettet.

- Aktiviteter som graving, spunting, pæling eller sprengning nærmere kabelanlegg enn 5 meter skal meldes Elvia minst 3 dager på forhånd. I slike tilfeller skal alltid kablene påvises. For eksakt angivelse av kablenes plassering kan Elvia kreve at kablene avdekkes. Krav til sikkerhetstiltak for å sikre kablene vil bli fremlagt av Elvias sikkerhetsmann.

- Etablering av parkeringsplasser, gang- og sykkelveier, beplantning, eller bygningsmessige aktiviteter som krever graving eller fundamentering i kablenes byggeforbudsbelte skal på forhånd godkjennes av Elvia.

- Kablene skal normalt ha ca 1 meter overdekning. Endring av kablenes overdekning tillates ikke.

- Det tillates ikke etablering av varmekabler eller varmeisolerende materiell nærmere en 2 meter fra kablene.

- Hvis massene over kabeltraseen skal fjernes eller skiftes ut, må tilbakefylling for ny overdekning av kabeltraseen avklares med Elvia.
  Undergraving av kabler for krysning med ledninger, rør eller kulverter skal utføres i henhold til de krav Elvia stiller til el-sikkerhet, tiltak for å sikre kablene under arbeidet og unngå setningsskader i ettertid.
  Krysningsavstand mellom kabel og krysningsobjekt skal være minst 0,3 meter.

- Endring av kabelanleggets beliggenhet eller tekniske beskaffenhet kan kreve myndighetsgodkjennelse, nye klausuleringer og traséløsninger.

- Tiltak som hvor det ønskes ombygging eller endring i regionalnettet (33 - 145 kV) og sentralnettet (300 - 420 kV), vil i hvert enkelt tilfelle bli vurdert for eventuell godkjenning av netteier.

- Alle kostnader som blir påført Elvia i forbindelse med eksterne enheters aktiviteter som berører linjer og kabler vil bli fakturert ansvarlig utbygger i sin helhet.

Henvendelser i forbindelse med anleggsaktivitet i nærheten av regionalnett kabler rettes til Elvia, tlf. 815 30 400. Ved behov for kabelpåvisning kontaktes Geomatikk på tlf. 09146.

INFORMASJON

Generelle restriksjoner gjeldende for angitte kraftledning:

47 kV kraftledning Røykås - Skjetten har et klausulert byggeforbudsbelte på totalt 20 meter, det vil si 10 meter til begge sider fra ledningens senter.

1. Byggeforbudsbeltene gjelder mellom til bebyggelsens **nærmeste bygningsdel** (terrasse, takutspring, vegg, sålekant mm.) og det godtas ikke noen form for bygningsmessig aktivitet innenfor dette området uten godkjennelse fra Elvia.

2. Det tillates ikke etablering av veier, vegskilt, gatelys, parkeringsplasser, lagerplasser, m. v. innenfor det klausulerte byggeforbudsbeltet uten at Elvia er forelagt planer for dette og søknad er godkjent.

3. All bruk av kraner og heiseanordninger nærmere kraftledningen enn **30 m**, skal i god tid varsles Elvia, slik at overvåking kan foretas og eventuelt kraftledningen utkobles. Ved anleggsarbeider pågående over tid innenfor denne avstand, skal det inngås en anleggsavtale oppsatt av Elvia som inneholder restriksjoner for arbeid innenfor denne sektor. Henvendelser rettes til tlf. **22 44 10 40**.

4. Elvia skal til enhver tid ha adgang til fundamenter, master og liner med nødvendig utstyr for å kunne utføre drift og vedlikehold.

5. Det må ikke forekomme gravearbeider nærmere enn **5 m** fra master uten netteiers godkjennelse.

6. Det skal være en frisone på minst **3 m** mellom mast og parkeringsplass samt skulder for vei og gang- / sykkelvei. Parkeringsplass og vei skal avgrenses mot mast med «ikke flyttbar» delestein eller autovern. Etablering av parkeringsplasser innenfor byggeforbudsbeltet skal på forhånd godkjennes av Elvia.

7. Det tillates ikke heving av terrenget innenfor byggeforbudsbeltet før det er fremlagt planer for dette og disse er godkjent av Elvia.

8. Innenfor kraftledningens byggeforbudsbelte tillates ikke beplantning med høytvoksende trær som må felles eller toppes når de vokser opp under ledningene. Det kan imidlertid tillates at det beplantes med lavtvoksende prydbusker eller dvergfuru som ikke vil skape slike problemer.

9. Lekeplasser, idrettsplasser eller plasser hvor det periodevis kan oppholde seg mennesker tillates ikke etablert innenfor kraftledningens klausulerte byggeforbudsbelte.

10. Veier, gangstier, fortau og sykkelstier som krysser eller parallellføres under kraftledningen må ha en høyde mellom topp veilegeme og nærmeste strømførende line på minst **7,1 meter** i ugunstigste tilfelle, det vil si ved skeiv islast eller + 80º C ledertemperatur. Krav til fri høyde under normale driftsforhold vil være høyere og må beregnes for det enkelte tilfelle.

11. Signalkabel skal ha direkte avstand til de strømførende linene på minst **6 m** i ugunstigste tilfelle.

12. Direkte avstand mellom lampehode for **belysningsmaster** og nærmeste strømførende line skal etter Elvia sitt interne krav være minst **6,1 m** og minst **3,1 m** vannrett ut til siden for ytterste strømførende line. Plassering av høye belysningsmaster for idrettsanlegg i nærheten av kraftledninger må avklares i hvert tilfelle.

13. Samtlige kostnader med omlegging av regionale elanlegg i forbindelse med reguleringer og prosjekter må dekkes av tiltakshaver i sin helhet. PS! Førstegangsoppmøte av Elvia sin sikkerhetsmann er gratis. Videre sikkerhetsoppfølging må kjøpes av entreprenør som er godkjent av Elvia.

Norconsult Norge AS
V/ Line Bråná Bergum
line.brana.bergum@norconsult.com

DNT Oslo og Omegn

Vår ref.: Deres ref.: Dato:

Innspill til oppstart reguleringsplan for vannledning Hanaborgåsen

DNT Oslo og Omegn er den største medlemsforeningen i Den Norske Turistforening med over 105.000 medlemmer og mer enn 120 hytter på fjellet, i Marka og ved sjøen. DNT Oslo og Omegn ble stiftet i 1868. Vi jobber med å legge forholdene til rette for at flest mulig skal få gode naturopplevelser, gjennom bl.a. merking og vedlikehold av rutenettet, hyttedrift, organisering av turer og arbeid for vern av friluftsområder.

I Hanaborgåsen har vi ansvaret for tilrettelegging av rundturen «Blåløypa» med tilførselsstier. Det har lenge vært en merket tursti her, men den var dårlig vedlikeholdt. Vi gikk i 2020 i gang med et prosjekt som tok sikte på å oppgradere turstien og merke aktuelle tilførselsstier fra de mest aktuelle punktene. Totalt er det nå merket 15 km sti i området.

Hanaborgåsen er et viktig nærturterreng for alle som bor rundt skogsområdet. Det er lett tilgjengelig og et naturskjønt område, og innehar mange naturkvaliteter. Det er også viktige kulturminner her, som fungerer som turmål for mange. Spesielt de store, merkede gravrøysene er et utfartssted for barnehager og skoleklasser. Ved vannet Svarttjern slår folk seg ned og nyter roen i fin natur, ikke langt hjemmefra. Hanaborgåsen er også en del av et større turområde, da det er knyttet sammen med Gjelleråsmarka vest for E6 gjennom underganger ved Gullhaug/Tømte og ved Snø. Det bidrar til at folk kan lage rundturer fra begge kanter. Hanaborgåsen er dermed både et viktig, lokalt turområde og et regionalt område.

Området er i bruk hele året. Tidligere var det skiløyper her, men de er ikke i aktiv bruk lenger.

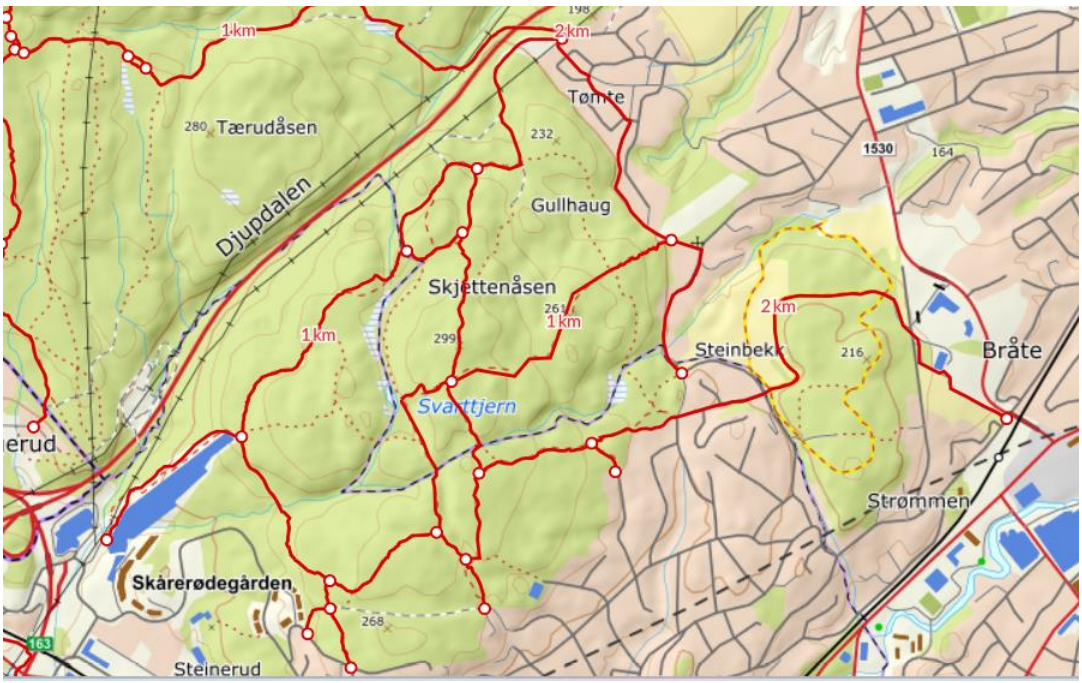

Figur 1 kart over Hanaborgåsen med stier markert med rød strek.

I forbindelse med legging av ny vannledning må en hensynta de store friluftslivsverdiene dette området har. Dersom noen av tilførselsstiene blir berørt må det varsles og lages informasjon som henviser til andre aktuelle stier. Vi ber også om at DNT Oslo og Omegn varsles slik at vi kan gå ut med informasjon til publikum gjennom våre kanaler.
Reguleringsplanen må beskrive opprydding og istandsetting av området etter at arbeidet er avsluttet.

I det oppsatte planområdet er det en del myrdrag og fuktige steder. Disse punktene må en sikre at blir bevart. Reguleringsplanen må beskrive hvilke tiltak som skal treffes for å unngå at de fuktige områdene dreneres.

Vi ber om å bli orientert om utvikling videre i denne saken.

Med vennlig hilsen
For Den Norske Turistforening Oslo og Omegn

Jan Erik Reiten
Eiendomssjef

Dag Olav Brækkan
Ruteansvarlig og naturforvalter

NATURVERNFORBUNDET I LØRENSKOG

v/ Tom Clark

Tors vei 7D

1464 Fjellhamar

clarkgorko@gmail.com

Lørenskog 07.02.24

Norconsult Norge AS

v/ Line Bråtå Bergum

Skansen 2E

2670 Otta

line.brana.bergum@norconsult.com

Planinitiativ -Detaljregulering for ny vannledning gjennom Haneborgåsen. Bemerkninger fra Naturvernforbundet i Lørenskog

Naturvernforbundet i Lørenskog (NiL) har noen bemerkninger angående Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA)s plan for bygging av en ny vannledning på Haneborgåsen, som har formål til å sikre tilstrekkelig vannforsyning til NRVAs kunder i Lørenskog og som reservekilde til Oslo. NiL har forståelse for at NRVA har behov for å sikre vannforsyningen i området, gitt den store befolkningsveksten i kommunen, men planen må samtidig ta hensyn til de betydelige naturverdiene med bl.a. naturtypene myr- og sumpskog på Haneborgåsen.

Anlegning av ny vannledning må ikke ramme eksisterende naturverdier

I planområdet er det noen partier med svartorsumpskog syd for Svarttjern som har innslag av noen flere arter. Signalarten myrkongle finnes i tett bestand i den rike sumpskogen sør for Svarttjern, og dette utgjør den største bestanden av arten i Skedsmo og Rælingen (Blindheim 2002). Småsalamander er påvist i Svarttjern (Blindheim 2002) og kjøttkjuke (NT) er funnet i sumpskogen sørøst for Svarttjern (registrert i Naturdatabase i 2015). Det er også registrert edelkreps (EN) i Ellingsrudelva og Langvannet (Vannområde Leira-Nitelva, 2018 og 2019). Edelkrepsen er sensitiv for forurensning, og dette må tas i betraktning under evt. bygging av vannledningen. Som Norconsult skrev i Planinitiativ: "Reguleringsavdelingen understreker viktigheten av kartlegging og undersøkelser av naturmangfold. Det er viktig at tiltaket ikke forringer viktige naturverdier innenfor planområdet. Det er især viktig at tiltak ikke fører til endret hydrologi som drenerer myr og våtmark i Marka".

NiL mener at det må gjennomføres en ny naturtypekartlegging, og i tillegg gjøres nødvendige undersøkelser av ferskvannsbiologi i bekker som kan bli påvirket, for å ha et oppdatert kunnskapsgrunnlag før evt. arbeidet settes i gang.

Anlegning av ny vannledning må ikke ramme eksisterende hydrologi og/eller grunnvann

Det som for oss fremstår som det største usikkerhetsmomentet er eventuell drenering fra bekker og myr over tunellen. Spesielt øst i planområdet, ved Steinbekk, er det myrområder rett over den planlagte tunellen, men det er også flere andre bekker i området. Risiko for sprekkdannelse/setningsskader osv. og konsekvensene av dette på hydrologi og naturen kan bli betydelige. Som Norconsult skrev i deres Planinitiativ:

«Lekkasjer av grunnvann inn i tunnel eller borehull kan medføre senkning av grunnvannsnivå i berg og løsmasser over og omkring tunneltraseen. Innenfor og omkring utredningsområdet er det registrert bekker, myr og andre fuktigkrevende naturtyper (se kap. 7.3), som kan påvirkes av en eventuell grunnvannssenkning. Nedbørfeltene for vann- og naturforekomstene og omkring utredningsområdet har begrenset størrelse. Dette gjør dem sårbare for endringer i vannbalansen» (s. 18).

NiL synes at dette er lite betryggende, og vil minne om et par viktige ledd fra Vannressursloven, som har bestemmelser om bærekraftig forvaltning av vannressurser, inkludert våtmarker og myrer. Loven legger vekt på å bevare og gjenopprette naturlige vannmiljøer og økosystemer, inkludert myrlandskap og deres funksjoner.

I Vannressursloven § 5 første ledd lyder det:

«Enhver skal opptre aktsomt for å unngå skade eller ulempe i vassdraget for allmenne eller private interesser … Ved utarbeidelse av reguleringsplan skal det komme frem tilstrekkelige opplysninger til å vurdere virkningene for både grunnvannsmagasin og vassdrag. Gjennom arbeidet må det klarlegges om tiltaket vil medføre nevneverdige ulemper for de allmenne interessene i grunnvannsforekomsten og i 39 vassdraget. Eventuelt må planbestemmelsene sikre hensynet til allmenne interesser i nødvendig utstrekning" (NVE, 2021).

NiL herved ber om å få tilsendt en fullstendig rapport om de potensielle konsekvensene for grunnvannsnivå i planområdet, når den planlagte rapporten som skal belyse dette er ferdigstilt.

Valg av drivemetode med tanke på masseuttak og tungtransport skal ikke ramme eksisterende naturverdier

NiLs styre mangler tilstrekkelig kompetanse innenfor teknisk tiltak som boring av tunneler, men understreker at NiL ønsker den drivemetoden som produserer minste mengde av masser, og dermed gir minst behov for tungtransport ut av området. Dette for å unngå et mulig utfall som Norconsult beskrev i deres Planinitiativ:

«Det kan være usikkerhet knyttet til grunnforhold, avhengig av hvilke tekniske løsninger som skal utredes… Dersom tiltaket medfører en forverring av områdestabilitet, f.eks. ved at masser mellomlagres på toppen av en skråning med ukjent løsmasse-sammensetning og dybde til berg, så vil det bli behov for grunnundersøkelser» (s. 17-18).

Erosjon av løsmasser tilknyttet til boring, og påfølgende forurensing i bekkene et aktuelt tema som ikke drøftes i planinitiativet. For å sitere fra 7.9 Miljøprogram (Forurensing, utslipp til luft og grunn):

«Forurensing av luft, vann og grunn er tema som må vurderes og hvordan dette påvirker omgivelsene. Dette gjelder hovedsakelig i anleggsfasen. Mht. luftforurensing er det i hovedsakelig

svevestøv fra anleggsfasen som vil være aktuelt. Støvmengden kan reduseres ved mottiltak som å spyle og børste veien. Det finnes også støvdempende midler som kan strøs på veien og anleggsveiene.»

NiL påpeker at tilførsler av partikler til små bekker kan ha negative konsekvenser for økosystemet i disse, og utgravde masser bør derfor ikke mellomlagres eller etterlates på bakken innenfor Markagrensen.

Lørenskog kommune har i tillegg sårbare skog og nærliggende naturområder som ikke ligger innenfor markagrensen. Det er svært viktig at også disse områdene ikke utsettes for forurensning i forbindelse med anleggsarbeidene, mellomlagring av masser, eller transport til og fra anlegget.

Unngå store konsekvenser for innbyggerne som er bosatt på Hanaborgåsen, Skårerødegården, Fjellhamar og Fjellhamarskogen.

Vi påpeker at konsekvensene av støv – og støyforurensning fra trafikk og eventuell transport av masser i anleggstida må utredes nøye. Vi ber om at trafikken i forbindelse med arbeidene planlegges godt og styres unna småhusbebyggelsen! Det vil ikke være akseptabelt at Marcus Thranes vei og Haneborgveien benyttes for gjennomgangskjøring av kjøretøy tilknyttet anleggsarbeidene.

Vi ber om en skriftlig bekreftelse på mottak av denne uttalelsen.

Med vennlig hilsen,

Tom Clark, styreleder Naturvernforbundet i Lørenskog

Norconsult Norge AS,

Skansen 2E

2670 Otta Lørenskog 06.02.2024

Att: Line Bråå Bergum

Innspill til oppstart av planarbeid for reguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen, Lørenskog kommune.

Det viset til dokument 52300003/Varselbrev.docx med tilhørende vedlegg.

Haneborgåsen Panorama består av 3 sameier med 149 boenheter som er direkte berørt av trasevalget til planlagt vannledning, og vi vil følge prosessen tett. Våre bekymringer knyttet til dette prosjektet er basert på erfaring fra utbygging i nærområdet. Lørenskog kommune er gjort kjent med utfordringene dette har medført.

Disse kan knyttes til:

- Rystelsesskader på bygningsmasse knyttet til sprenging
- Støv og støy fra pukkverk i boligområde 12 timer i døgnet, inntil 6 dager i uken
- Trafikkfarlige situasjoner knyttet til anleggstrafikk grunnet dårlig logistikk/planlegging
- Manglende renhold av veinett (som fører til ekstra vedlikehold av garasjeanlegg og oppganger)
- Manglende brøyting (fører til trafikkfarlige situasjoner og forsinkelser for alle)
- Manglende oppfølging fra Lørenskog kommune om avbøtende tiltak

Det er også knyttet bekymring til Svarttjern som er en badeplass og et viktig rekreasjonspunkt for nærområdet. Senere års tunnelprosjekter i regionen har hatt flere uheldige konsekvenser for hydrologien i berørte områder.

Ifølge dokumentet Planinitiativ, punkt 7.12 (side 23) Massehåndtering skal det fraktes vekk oppgitt 40 000 pfm3 med overskuddsmasser dersom alternativet konvensjonell, sprengt tunell besluttes. Det blir ca 3000 lastebillass. Ved styrt boring vil overskuddsmasser på oppgitt 800 pfm3 reduseres til ca 60 lastebillass.

I tillegg kommer trafikk til rigg og drift.

Basert på ovennevnte vil vi sterkt henstille til at styrt boring benyttes. Konvensjonell sprenging av en tunell vil være en uforsvarlig belastning både for vår bygningsmasse og vårt bomiljø. Vi henstiller også til at traseen legges nord for våre sameier.

I tillegg er det viktig at kommunen øker sin kontroll med avbøtende tiltak og slik at disse opprettholder funksjonsnivåer som forutsatt.

Følgende 3 sameier stiller seg bak innspillet:

Haneborgåsen Panorama 1 Boligsameie

Haneborgåsen Panorama 2 Boligsameie, Haneborgåsen Panorama 3 Boligsameie

Vi er alle plassert i planlagt trase.

Vennlig hilsen
Jan Morten Kolstad
styreleder Haneborgåsen Panorama 1 Boligsameie

Line Bråna Bergum

From: Rune Birkely <rune@rohneselmer.no>
Sent: tirsdag 9. januar 2024 14:57
To: Line Bråna Bergum
Cc: Rune Birkely
Subject: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen / Saksnr 2024 2024001 / Mulig berøring av gnr 107 bnr 2670

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

line.brana.bergum@norconsult.com

Hei hei Line.

Jeg har fått varsel om oppstart av arbeidet med å legge ny vannledning gjennom Haneborgåsen.
Jeg er nærmeste nabo til vannbassenget øverst i Torsvei. (Tors vei 45, 1464 Fjellhamar / gnr 107 bnr 2670).

Slik jeg leser varselet, vil dette arbeidet mest sannsynlig berøre min eiendom.
Jeg håper med dette at jeg kan få informasjon fortløpende på hvor omfattende dette blir inn mot vannbassenget.

Selvsagt er de samfunnsmessige behov viktige i denne sammenheng, selvsagt er det slik at vi skal sikre god vannforsyning til alle beboere.
Skogteigen i Hanaborgåsen, er av oss som bor i området, svært kjært som turområde. Og stien langs gjerdet på vannbassenget er inngangsporten for svært mange til marka, og stisystemet oppe i åsen.

Jeg kunne godt tenke meg å være med på neste befaring i området rundt min eiendom, for å høre hvilke detaljplaner prosjektet ser for seg på toppen av Tors vei.
Kanskje kan jeg komme med ideèr og forslag som ytterligere forbedrer inngangen til marka etter ferdigstillelse av prosjektet.
Jeg flyttet inn til denne eiendommen i 2010, nettopp pga det å ha marka som nærmeste nabo. Jeg har hunder, og benytter meg av skogen daglig – sammen med mange andre.

Håper å høre fra prosjektet, og at jeg innlemmes noe i detaljarbeidet vedr et evt knytningspunkt øverst i Tors vei.
På forhånd tusen takk.

Vennlig hilsen
Rune Birkely
Mobil: +4791131932

Tors vei 45, 1464 Fjellhamar
gnr 107 bnr 2670

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	**Telefon:**	**E-post:**
LUKERSTUEN KAI ERIK	95999925	

Uttalelse
Det blir veldig fint, og er nødvendig
Vedlegg til uttalelsen
Uttalelse_LUKERSTUEN KAI ERIK_20240109_153014.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	Telefon:	E-post:
JOHANSEN VETLE SØNSTENG	46817449	vetle1501@hotmail.com

Uttalelse

Hei.På planskissene er ikke boligområdet der jeg bor tegnet inn. Dette er et nytt boligområde, og det ser ut som om at vannledningen er planlagt påbegynt midt inne i boligområdet. Det fremstår svært inngripende for oss som bor her, og jeg kan ikke forstå hvordan det skal kunne gjøres uten å skade bakken og infrastrukturen i tilknytning til det nylig etablerte boligområdet. Foreslår derfor å endre traseen noe.Mvh Vetle

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_JOHANSEN VETLE SØNSTENG_20240111_082507.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	**Telefon:**	**E-post:**

MELBY OLE PETTER

Uttalelse

Hei, Kan dere sende meg en tegning på hvor ledningen skal gå på min eiendom?MvhOle-Petter Melby

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_MELBY OLE PETTER_20240111_130016.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	Telefon:	E-post:
GRAFTON THOMAS JAMES	47622073	thomasjgrafton@gmail.com

Uttalelse

Jeg har noen bekymringer til dette forslaget med hensyn til støynivå, varighet av arbeidet og sikker adkomst til leilighetene på vei.1. Arbeidenes omtrentlige varighet synes ikke å være tydelig spesifisert i vedleggene. Jeg antar at dette arbeidet kan ta mer enn 6 måneder? Vennligst spesifiser tydelig foreslått starttidspunkt og varighet.2.a Jeg er veldig bekymret for støynivåer og forstyrrelser i det jeg antar vil være lang byggetid. Den foreslåtte inngangen til tunnelen for vannledningen ligger svært nær leilighetene på Pallplassen og vil kunne være svært forstyrrende, f.eks. når du jobber på hjemmekontoret.2.b Det er også planlagt andre byggearbeider i området ettersom pallplassen-utbyggingen vokser. Jeg mener de to konstruksjonsarbeidene ikke bør skje samtidig, på grunn av for mye støy og anleggstrafikk/aktiviteter.3. Ødegårds vei er svært glatt om vinteren og det kan være vanskelig å kjøre på denne veien. Jeg er bekymret for at dette vil bli mye verre hvis anleggstrafikken bruker veien, og vanligvis sprer søle og skitt på veien. Denne veien har også begrenset kapasitet for trafikk og er kanskje ikke egnet for store konstruksjonskjøretøyer som kommer opp og ned med høy frekvens.Som et siste punkt, hvorfor ble ikke dette arbeidet utført før de nye leilighetene ble bygget på Ødegårds vei? Dette arbeidet kunne vært planlagt på et tidspunkt som ville ha forårsaket mye mindre forstyrrelser.Selv om jeg ikke har barn, ligger tunnelarbeidet rett ved barnehagen og barna leker ofte i området der tunnelen skal ut. Dette vil ikke gi et godt og trygt miljø for små barn.

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_GRAFTON THOMAS JAMES_20240121_125519.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	Telefon:	E-post:
MØRCH SVEIN	92020004	svein.morch@gmail.com

Uttalelse

HeiMottatte melding vedr reguleringsplanarbeid for vannledning gjennom Hanaborgåsen gir meg liten til ingen forståelse av hva arbeidet totalt betyr og i hvilken grad og hvordan min tilgrensede eiendom og bolig Steinbekkåsen 13, 1464 Fjellhamar blir berørt.- Gjelder arbeidene kun gjennomføring avvannledning til Hanaborgside.- skal den nye vannledningen også forsyne ny bebyggelse i mitt område Steinbekkåsen(sti)- er det i samband med dette arbeidet planlagt forberedelse for vannforsyning til bebyggelse bebyggelse på eiendommen(e) fra steinbekkveien og mot hanaborgåsen- Når er arbeidet planlagt å starte- hvilke belastninger, sprenging, gravearbeider, støv, støy, ol må forventes og når.mvhSvein Mørch

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_MØRCH SVEIN_20240116_125011.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	**Telefon:**	**E-post:**
SUND ARNT TORE	91826097	

Uttalelse
Ingen videre kommentarer
Vedlegg til uttalelsen
Uttalelse_SUND ARNT TORE_20240126_163516.pdf

31.01.2024 14:07:40 AR597544938

Uttalelse til reguleringsplanarbeid

Du kan bruke dette skjemaet til å sende inn en uttalelse. Alle uttalelser blir sendt til forslagsstiller/plankonsulent, og er med på å danne grunnlag for videre behandling i kommunen.

Uttalelsen gjelder:

Navn på reguleringsplan:	Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Planident:	2024001
Kommune:	Lørenskog

Forslagsstiller:

Navn:	Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA)
Organisasjonsnummer:	892110972

Plankonsulent:

Navn:	NORCONSULT NORGE AS
Organisasjonsnummer:	962392687

Varsel er mottatt av:

Navn:	SÆTHA THOMAS
Telefonnummer:	93489972
E-post:	t.saetha@hotmail.com

Adresse:	**Gårdsnr.:**	**Bruksnr.:**
Hellaveien 85, 2013 Skjetten	80	70

Adresse:	**Gårdsnr.:**	**Bruksnr.:**
	80	68

Uttalelse:

Du kan skrive din uttalelse i tekstboksen under. Du kan også laste opp et vedlegg ved å trykke på 'Oversikt - skjema og vedlegg' øverst til venstre.

Dette skjemaet kan kun sendes inn én gang. Påbegynt skjema lagres automatisk.

Vi gjør oppmerksom på at uttalelsene kan bli offentliggjort som en del av den kommunale saksbehandlingen.

Som beboer innerst i Hellaveien, ønsker vi å påpeke at veien mellom Skjetten og Fjellhamar er

31.01.2024 14:07:40 AR597544938

en gang- og sykkelvei. Det er mange barn som leker på tunet der.
Veien må på ingen måte bli benyttet som kjørevei til og fra arbeid.
Den må heller ikke benyttes av anleggskjøretøy i forbindelse med arbeidet.
Parkering av ansatte må heller ikke finne sted på tunet eller langs veien.

Ser egentlig på dette som en selvfølge, men ville ikke ha det ukommentert.

Vh.
Thomas Sætha

Signert av

THOMAS SÆTHA på vegne av SÆTHA THOMAS 31.01.2024

Dette dokumentet er signert elektronisk og arkivert i Altinn.

31.01.2024 14:07:40 AR597544938

31.01.2024 14:07:40 AR597544938

Line Bråå Bergum

From: Terje Grønvold <terje.groenvold@online.no>
Sent: søndag 4. februar 2024 13:22
To: Line Bråå Bergum
Subject: Oppstart av reguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen, Lørenskog kommune

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

Viser til varsel om oppstart av reguleringsplan mottatt 9. januar 24.

Det fremgår av planinitiativet at tiltaket kan medføre senkning av grunnvannsnivået. Tiltaket kan også føre til rystelser i området i anleggsfasen.

Det er en rekke energibrønner som ligger nær planområdet. En reduksjon av grunnvannsnivå og eventuell grunnvannsstrøm vil redusere energiuttaket fra grunnvannsbrønnene. Før tiltaket vedtas må det etableres en plan som sikrer og dokumenterer at tiltaket ikke reduserer grunnvannsnivået og energiuttaket av grunnvannsbrønnene.

Med vennlig hilsen

Terje Grønvold

Adresse: Åsveien 5 1463 Fjellhamar
Telefon: 416 78 172
E-post: terje.groenvold@online.no

Line Bråå Bergum

From: Terje Grønvold <terje.groenvold@online.no>
Sent: tirsdag 27. februar 2024 19:04
To: Line Bråå Bergum
Subject: SV: Oppstart av reguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen, Lørenskog kommune

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

Det er ikke ofte du mottar e-post fra terje.groenvold@online.no. Finn ut hvorfor dette er viktig.

Hei!
Jeg vil gjerne komme med noen bemerkninger til mottatte e-post 14. februar.

Energibrønnen for Åsveien 5 ligger ca. 200 m fra Alternativ C vest og dermed innenfor den sonen som kan bli påvirket. Så vidt jeg kan se er det ikke opplyst noe om kotehøyde for tiltaket. Det er dybden under grunnvannstanden, lengden av vannsøylen, i energibrønnen hvor det kan tas opp varme. Enhver reduksjon av grunnvannsnivået vil derfor redusere virkningsgraden for energiopptaket og redusere nytten av energibrønnen. Nedenfor sies det: «I dette tilfellet vil energibrønnene være dypere enn de planlagte borehullene, som gjør at de ikke vil påvirkes i særlig grad.» Dette er et utsagn som er mindre relevant. Spørsmålet er om lengden av vannsøylen i grunnvannsbrønnen reduseres. Utsagnet «En eventuell mindre senkning av grunnvann vil ikke påvirke effekten til brønnene» stemmer ikke. Enhver senkning av grunnvannsnivået i energibrønnen vil redusere virkningsgraden ved energiopptaket.

Med vennlig hilsen

Terje Grønvold

Adresse: Åsveien 5 1463 Fjellhamar
Telefon: 416 78 172
E-post: terje.groenvold@online.no

Fra: Line Bråå Bergum [mailto:Line.Brana.Bergum@norconsult.com]
Sendt: 14. februar 2024 15:38
Til: Terje Grønvold
Emne: RE: Oppstart av reguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen, Lørenskog kommune

Hei
Viser til deres merknad i forbindelse med varsel om oppstart av reguleringsplan for ny vannledning på Haneborgåsen, jf. under.
Merknaden din følger planforslaget videre, men gir her en generell tilbakemelding.

Det er satt en influenssone på 300 meter rundt borehullstraseene med tanke på grunnvannspåvirkning. Utenfor denne sonen er det ikke sannsynlig at borehullene vil kunne påvirke grunnvannsnivået i berg eller løsmasser. For energibrønner som ligger innenfor influenssonen er det utført en vurdering av mulig påvirkning basert på avstand til traseen og informasjon hentet fra NGUs grunnvannsdatabase «GRANADA». Energibrønner som typisk bores 120-220 m, vil svært sjeldent påvirkes negativt av et tiltak på nivå som borehullene gjennom Haneborgåsen. Avstanden til energibrønnene i forhold til dybden av de planlagte borehullene vil ha mest å si for en eventuell påvirkning. I dette

tilfellet vil energibrønnene være dypere enn de planlagte borehullene, som gjør at de ikke vil påvirkes i særlig grad. En eventuell mindre senkning av grunnvann vil ikke påvirke effekten til brønnene. I detaljprosjekteringen vil det bli vurdert behovet for overvåking av grunnvannstand under anleggsfasen.

Med vennlig hilsen

Line Bråna Bergum
Arealplanlegger
Mob: +47 92094088
line.brana.bergum@norconsult.com

Norconsult Norge AS
Skansen 2E, NO-2670 Otta
Tel: +47 40 10 16 66
www.norconsult.no

From: Terje Grønvold <terje.groenvold@online.no>
Sent: søndag 4. februar 2024 13:22
To: Line Bråna Bergum <Line.Brana.Bergum@norconsult.com>
Subject: Oppstart av reguleringsplan for ny vannledning gjennom Haneborgåsen, Lørenskog kommune

Viser til varsel om oppstart av reguleringsplan mottatt 9. januar 24.

Det fremgår av planinitiativet at tiltaket kan medføre senkning av grunnvannsnivået. Tiltaket kan også føre til rystelser i området i anleggsfasen.

Det er en rekke energibrønner som ligger nær planområdet. En reduksjon av grunnvannsnivå og eventuell grunnvannsstrøm vil redusere energiuttaket fra grunnvannsbrønnene. Før tiltaket vedtas må det etableres en plan som sikrer og dokumenterer at tiltaket ikke reduserer grunnvannsnivået og energiuttaket av grunnvannsbrønnene.

Med vennlig hilsen

Terje Grønvold

Adresse: Åsveien 5 1463 Fjellhamar
Telefon: 416 78 172
E-post: terje.groenvold@online.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

Line Bråå Bergum

From: Erik Barkald <erik.barkald@gmail.com>
Sent: søndag 4. februar 2024 21:02
To: Line Bråå Bergum
Cc: Tone Barkald
Subject: Innspill til varsel om oppstart av planarbeid Ny vannledning gjennom Hanaborgåsen

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

Hei

Jeg ønsker å gi følgende innspill knyttet til punkt 7.5 hydrogeologi:
Det står i dette punktet at lekkasjer av grunnvann inn i tunnel eller borehull kan medføre senkning av grunnvannsnivå i området. Vi har for vårt hus basert oppvarming på bergvarme med varmepumpe koblet til energibrønn på 160m. Dette gir oss betydelig lavere energiforbruk enn alternativer og gir fordeler både økonomisk og miljømessig. En senkning av grunnvannsnivået kan medføre at energibrønnen mister sin effekt. Dette vil påføre oss kostnader med å endre løsningen for oppvarming av huset samt tap av de fordelene bergvarme-anlegget gir både økonomisk og miljømessig. Vi er kjent med at flere hus i området baserer sin oppvarming på bergvarme. Det må derfor tas vesentlig hensyn til å minimere påvirkningen på grunnvannsnivået i området i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Erik Barkald
Åsveien 41
1463 Fjellhamar
928 03 334

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	Telefon:	E-post:
HØISKAR INGEBORG M	90692019	inhois@hotmail.com

Uttalelse

Jeg takker for muligheten jeg som innbygger i Haneborgåsen har til å uttale meg vedrørende detaljregulering for ny vannledning gjennom Haneborgåsen.Som IKS (NRVA) selv beskriver har denne løsningen store konsekvenser for mennesker, natur og kultur. Det i seg selv burde være nok til å stoppe en videre utredning.Jeg er sterkt i mot ytterligere ødeleggelse av skogen, naturmangfoldet og området i Haneborgåsen.Jeg er født og oppvokst i Lørenskog, nærmer bestemt på Luhr. Skogen slik den var, er gjennom massiv utbygging forringet. At kommunen planlegger og fortsette å ødelegge denne skogen, med sitt artsmangfold, gammel skog, våt mark, myr, kultur og rekreasjon, er for meg uforståelig. At dette i tillegg er innenfor markagrensa ser heller ikke ut til å bety noe.Både nasjonalt og internasjonalt har bevaring av myr og våtmarkssområder fått stor oppmerksomhet da dette er viktig for klima og naturmangfoldet. Her er Lørenskog kommune villig til å ta en risiko for uttørring og ødeleggelse av myrer og våtmark med klima avtrykk og tap av naturens mangfold som en konsekvens..Jeg har bodd her i Hanaborgåsen i 5 år og har gjennom disse årene levd med mye støy, stor spregninsaktivitet, stenknusing, tungtrafikk og mye stenstøv.Jeg tror ikke kommunen evner å forstå hvor belastende slik massiv utbygging påvirker kommunens innbyggere.Jeg ber instendig om at dere finner andre løsninger for å lede vannet. Hvis dette må realiseres er det viktig at en velger den metoden som gir minst mulig risiko for skade på natur og dyreliv, og med en nøye oppfølging av entreprenører slik at støy, støv og ødeleggelse minimeres.Jeg forventer at Lørenskogen denne gangen tar en kompetent avgjørelse. Innbyggerne har dessverre dårlig erfaring med kommunens manglende kompetanse og konsekvensutredning. Mvh Ingeborg Margrethe Høiskar

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_HØISKAR INGEBORG M_20240204_203509.pdf

Uttalelser etter varsel oppstart av reguleringsplanarb

Plannavn: Ny vannledning gjennom Haneborgåsen
Arealplan-ID: 2024001
Frist for innspill: 07.02.2024
Altinnreferanse: AR592381910

Svar fra berørte parter:

Navn:	**Telefon:**	**E-post:**
MOENGEN TROND		

Uttalelse

Vi viser til varsling om igangsettelse av reguleringsplan for ny vannforsyning mottatt januar 24.En varslet vanskelig energisituasjon fremover med begrenset tilgang på energi knyttet til grønn omstilling gjør at utnytelse av lokale energikilder og mer effektiv energibruk er blitt en helt sentral del en både nasjonale og kommunale myndigheters politikk og fokus. Myndigheter oppfordrer og stimulerer derfor befolkningen til å gjennomføre tiltak for å redusere egen energibruk. Det betyr at blant annet mange også tar den tunge investeringer det er å bore energibrønner og installere væske-til-vann varmepumper. Dette er også tilfellet for veldig mange beboere i Hanaborglia. Vi kjenner personlig til fem slike energibrønner bare en strekning på 150 meter i den veien vi bor. Energiuttaket fra energibrønner er svært avhengig av grunnvannsnivået. Det fremgår av planinitiativet at tiltaket kan medføre senkning av grunnvannsnivå. Tiltaket kan også føre til rystelser i området i anleggsfasen. Det ville være uheldig om en del av myndighetene forringer noe en annen del av myndighetene oppfordrer befolkningen til å gjennomføre. Det er derfor avgjørende at det før tiltaket vedtas må det etableres en plan som sikrer og dokumenterer at tiltaket ikke reduserer grunnvannsnivået og energiuttaket av grunnvannsbrønnene.

Vedlegg til uttalelsen

Uttalelse_MOENGEN TROND_20240219_064018.pdf

Line Bråå

From: Jarle Brunsell <jarle.brunsell@olavthon.no>
Sent: onsdag 10. januar 2024 13:12
To: Line Bråå Bergum
Subject: Vannledning Haneborgåsen

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Completed

Hei,

Kan vi sette opp et digitalt møte (Teams) på 30 minutter for en gjennomgang av dette prosjektet? Gjerne neste uke.

Med vennlig hilsen / Best Regards

Jarle Brunsell
Prosjektutvikler
+47 938 96 636
jarle.brunsell@olavthon.no

OLAV THON GRUPPEN

Olav Thon Gruppen

olavthon.no